

Bemærkninger til forslaget

Tidligere forslag om ændring af DONG's status

Forslagsstillerne har tidligere fremsat følgende forslag:

Beslutningsforslag nr. B 44 i folketingsåret 1980-81 om afvikling af naturgasfejltagelsen, se Folketingstidende 1980-81, forhandlingerne sp. 2256 og 4148 samt tillæg A sp. 1889, og beslutningsforslag nr. B 2 i folketingsåret 1981-82, 1. samling, om afvikling af Dansk Olie og Naturgas A/S, se Folketingstidende 1981-82, 1. saml., forhandlingerne sp. 438 og 1334 samt tillæg A sp. 773. Nærværende beslutningsforslag er en genfremsættelse af B 3 (folketingsåret 1991-92, se Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne sp. 683 og 2680 samt tillæg A sp. 1037).

DONG's historie

DONG's historie startede i maj 1971, hvor daværende handelsminister i VKR-regeringen, Knud Thomsen (K), nedsatte udvalget vedrørende energipolitiske spørgsmål. Et af udvalgets resultater blev stiftelsen den 22. marts 1972 af det statslige aktieselskab Dansk Naturgas A/S, der senere ændredes til Dansk Olie og Naturgas A/S.

I juni 1979 blev det af såkaldte forsyningssikkerhedsmæssige årsager under den daværende regering bestående af Socialdemokratiet og Venstre og med handelsminister Arne Christiansen som ansvarlig vedtaget at indføre naturgas i Danmark. Det skete efter lange forhandlinger mellem de to regeringspartier i april 1979. Der var principiel enighed om en vis grad af tilslutningspligt for 200.000-250.000 husstande. Den samlede investering var anslået til at blive på 6,25 mia. kr., hvoraf kommunerne skulle afholde 2 mia. kr. For loven stemte Socialdemokratiet, Venstre, CD, Kristeligt Folkeparti og Det Radikale Venstre. Retsforbundet og SF undlod at stemme. Imod stemte Konservative, Kommunerne, VS og Fremskridtspartiet.

En af grundforudsætningerne for at indføre naturgas i Danmark var, at man regnede med, at de davæ-

rende oliepriser på ca. 37 dollars pr. tønde ville holde sig i mange år. Den faktiske udvikling siden 1979 har imidlertid vist, at olieprisen i hovedparten af tiden har ligget på 20 dollars eller derunder.

Konsekvensen af, at den væsentligste økonomiske forudsætning for indførelsen af naturgassen var fejlvurderet fra starten, har været, at naturgasprojektet under ét, inkl. de regionale naturgasselskaber, har opbygget en samlet kæmpegæld under de første 10 års virke. Gælden var ifølge energiminister Jens Bilgrav-Nielsen (RV) nået op på 32,6 mia. kr. den 24. november 1989.

Der var på daværende tidspunkt tale om en forværing af økonomien det seneste år på hele 7,5 mia. kr.

Allerede i 1979 var der mange advarsler mod naturgasprojektet. Således skrev Århus Stiftstidende den 4. maj 1979, at Akademiet for Fremtidsforskning direkte advarede mod at indføre naturgas i Danmark. Det sagde bl.a.: »...naturgasprojektet er alt for mangelfuldt belyst. . .« og »...investeringerne i naturgasnettet vil binde store økonomiske ressourcer, som i høj grad kan vanskeliggøre løsningen af langsigtede energiproblemer. . .« Akademiet anbefalede, at Danmark solgte naturgassen til udlandet.

Hele DONG's sørgelige historie vidner om, at den beslutning, som blev truffet i 1979 om indførelse af naturgas, skulle gennemføres, koste hvad det ville. Det ville være et alt for stort politisk prestigetab at erkende, at man tog fejl, at man beregnede forkert, og at man påførte det danske samfund en tocifret milliardgæld uden historisk sidestykke. Derfor har DONG's og naturgassens historie været præget af mange aftaler, politiske forlig og ny lovgivning, der alt sammen har haft det ene formål at ommøblere den danske energipolitik til fordel for naturgassen.

Den lange tragiske historie om, hvordan politikere og embedsmænd i 12 år har søgt at skjule århundredets største fejlinvestering, må stoppe. I stedet må der sættes et kvalificeret punktum, hvorved naturgasprojektet og med dette forslag DONG gøres op og realiseres.